

Academia Română
Secția de Științe Agricole și
Silvice
Comisia de Științe silvice

Academia de Științe
Agricole și Silvice
Secția de Silvicultură

Universitatea
Transilvania din Brașov
Facultatea de Silvicultură și
Exploatarea Forestiere

Institutul Național de
Cercetare - Dezvoltare
în Silvicultură "Marin
Drăcea"

Prevederile noului Cod silvic (Legea 331/2024) și cerințele unei gestionări durabile a fondului forestier național al României (Sinteza dezbaterii din data de 18 februarie - Brașov, 2025)

După aproape doi ani de la declanșarea procedurilor de elaborare (martie 2023), un nou Cod silvic a fost aprobat de Parlamentul României (decembrie 2024). Primit cu interes atât de comunitatea de silvicultori, cât și de proprietarii de păduri private, unele prevederi ale Codului silvic au provocat stupefacție, în spațiul public fiind exprimate numeroase reacții de nemulțumire.

Plecând de la aceste constatări, Secția de Științe Agricole și Silvice – Comisia de științe silvice din Academia Română, Secția de Silvicultură din Academia de Științe Agricole și Silvice „Gheorghe Ionescu-Șișești”, Facultatea de Silvicultură și Exploatarea Forestiere a Universității Transilvania din Brașov și Institutul Național de Cercetare – Dezvoltare în Silvicultură „Marin Drăcea” au considerat necesar să-și asume calitatea de organizatori a unei dezbateri, care a avut loc la Brașov în data de 18 februarie a.c., cu tema „*Prevederile noului Cod silvic (Legea 331/2024) și cerințele unei gestionări durabile a fondului forestier național al României*”. Au participat la dezbateri reprezentanți ai Asociației Proprietarilor de Păduri Private din România (APPR), ai Asociației Administratorilor de Păduri (AAP), ai Regiei Naționale a Pădurilor – ROMSILVA și ai Gărzii Forestiere Naționale. Autoritatea publică centrală pentru silvicultură, având o agendă de lucru încărcată, nu a putut da curs invitației organizatorilor de a participa la această dezbatere.

Dezbaterea a debutat cu prezentarea unei analize comparative, sub raport statistic, a variantelor succesive ale Codului silvic (proiect elaborat de specialiști reuniți într-un consorțiu; forma transmisă de Guvern către Parlament; forma adoptată de Parlament). S-a constatat că doar 48 articole din forma proiectului elaborat de Consorțiu se regăsesc nemodificate din cele 168 conținute de lege și că 46 articole din forma asumată de Guvern au fost modificate în Parlament, dovedindu-se astfel un interes major manifestat de numeroase entități, dintre care unele neimplicate direct în silvicultură, asupra modului de gospodărire a pădurilor României.

În cadrul dezbaterii, au fost prezentate rezultatele analizelor de detaliu, întreprinse la nivel de articol, de reprezentanți ai proprietarilor de păduri private, ai administratorilor pădurilor proprietate publică și privată și de specialiști în amenajarea pădurilor. Punctele de vedere exprimate și de vorbitori în cadrul dezbaterii au scos în evidență că includerea în Codul silvic aprobat, pe parcursul procedurilor legislative, a numeroase prevederi – unele cu un conținut eminent tehnic – sunt inaplicabile pe termen scurt, blochează activitatea de gospodărire a pădurilor și vor genera, pe ansamblu, efecte negative majore contrare celor preconizate de legiuitor, atât în plan economic, cât și în menținerea stării normale a acestora. Menționăm că analiza întreprinsă nu a avut în vedere prevederile incluse în titlurile VII și VIII, referitoare la răspunderi, sancțiuni, respectiv – evaluarea pagubei și a prejudiciului forestier.

Un prim set de prevederi considerate ca necorespunzătoare are în vedere drepturile și obligațiile proprietarilor de păduri private. Evidențiem în acest context pe cele legate de:

1. obligarea la asociere a proprietarilor de păduri private (art. 63 alin. 2), încălcându-se astfel dreptul la libertatea de asociere – prevăzut în Constituția României (art. 40), în Cartea universală a drepturilor omului (Rezoluția 217A, art. 20) și în Convenția europeană a drepturilor omului (art. 17);
2. accesul liber pe proprietatea privată (art. 58 alin. 1), accesul în alte scopuri pentru personalul unor categorii de persoane juridice (art. 59 lit. e, g, h) fără a defini aceste scopuri, precum și recoltarea produselor nelemnoase fără acordul proprietarilor sunt prevederi ce constituie încălcări inadmisibile ale dreptului de proprietate privată garantat de Constituția României (art. 44), de Codul civil (art. 555) și de Cartea drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (art. 17);

3. obligarea proprietarilor de a realiza prin entități specializate, cu costuri semnificative suportate de aceștia, evaluările de mediu și monitorizarea valorilor indicatorilor de biodiversitate pe perioada de aplicare a amenajamentelor silvice, atribuții care ar trebui să se regăsească la structurile Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor;

4. reglementarea necorespunzătoare a modalităților de acordare a compensațiilor pentru restricțiile de recoltare prevăzute în amenajamentele silvice.

Prevederile referitoare la **elaborarea, evaluarea de mediu, avizarea, aprobarea și aplicarea amenajamentelor silvice**, modificate substanțial în finalul procedurilor legislative, suprareglementează un domeniu cu specific pur tehnic, sunt contradictorii și nu pot fi puse în aplicare în termenele impuse. Dintre aceste prevederi, amintim în acest cadru pe cele care au impact major negativ imediat:

1. extinderea nejustificată, începând cu anul 2025, a perioadei de valabilitate a unui amenajament silvic de la 10 ani, cât este în prezent, la 20 de ani, având în vedere că:

- nu există suport științific (modele matematice) pentru asigurarea preciziei necesare prognozei pe o perioadă așa de mare a caracteristicilor dendrometrice și auxologice ale arboretelor, în condițiile în care se constată o dinamică tot mai accentuată a cerințelor societale și a efectelor produse de schimbările climatice în ecosistemele forestiere;
- nu există norme tehnice și ghiduri de bune practici bazate pe fundamente științifice care să ia în considerare implicațiile acestei prevederi;
- nu este elaborată aplicația informatică de elaborare a amenajamentelor, care să transpună în algoritmi prevederile normelor și ghidurilor de bune practici actualizate;
- actualizarea normelor tehnice aferente și elaborarea aplicației informatice necesită o perioadă de timp de minim 3 ani și implică un efort științific, tehnic și financiar semnificativ.

În forma actuală, această prevedere, fără să aibă o fundamentare științifică și tehnică, nu aduce nicio îmbunătățire a activității de amenajare a pădurilor, dar are grave consecințe negative prin blocarea în scurt timp a întregului proces de gestionare a pădurilor.

2. instituirea unui inutil instrument de planificare – „plan de gestionare durabilă a pădurilor cu o valabilitate de 20 ani, elaborat la nivel regional”, care „să asigure o gestionare unitară a fondului forestier”; se ignoră faptul că Normele tehnice pentru amenajarea pădurilor și Ghidurile de bune practici aferente sunt instrumente care asigură elaborarea în mod unitar a amenajamentelor, cu respectarea strictă a principiilor de gestionare durabilă a pădurilor, așa cum au fost definite de organisme internaționale și însușite de statele europene (inclusiv de România);

3. obligativitatea modificării inutile a amenajamentelor silvice în vigoare sau aprobate anterior, care contravin prevederilor acestei legi; prevedere care nu va putea fi respectată în termenul prevăzut (12 luni), astfel că blocarea gestionării pădurilor va fi o certitudine;

4. supunerea amenajamentelor silvice unor proceduri de evaluare și control excesive, birocratizate, care nu au alt efect decât o întârziere a aprobării acestora cu până la 2 ani, blocând astfel executarea lucrărilor silviculturale în fondul forestier național, cu implicații majore atât în plan economic, dar mai ales în menținerea pădurilor în starea necesară realizării obiectivelor ecologice, sociale și economice;

5. utilizarea, începând cu anul 2026, a unor proceduri de achiziție publică a lucrărilor de amenajare pentru pădurile proprietate publică a statului care au la bază o metodologie de acreditare a entităților elaboratoare care nu respectă reglementările autorității pentru cercetare-dezvoltare-inovare, distorsionând astfel regimul concurențial, cu efecte negative în asigurarea calității viitoarelor amenajamente.

Nici prevederile aferente **modului de administrare a fondului forestier național** nu asigură cadrul optim necesar unei gestionări durabile a pădurilor. Acestea se caracterizează printr-o reglementare excesivă, uneori contradictorie. Dintre aceste prevederi, care reclamă urgent modificări, evidențiem în acest context pe cele legate de:

- modalitatea de angajare a unui șef de ocol silvic și limitarea nejustificată a duratei de ocupare a acestui post, indiferent de natura proprietății, încălcându-se astfel dreptul proprietarului privat de a stabili relațiile contractuale în concordanță cu prevederile Codului muncii;
- evaluarea îndeplinirii indicatorilor prevăzuți în contract pentru șeful de ocol doar la sfârșitul mandatului, când este prea târziu pentru a fi sancționat cu încetarea raporturilor de muncă pentru neîndeplinirea acestora;
- accesul liber în scop recreativ în fondul forestier creează premise propice pentru aruncarea deșeurilor, dar mai ales favorizează persoanele care efectuează tăieri ilegale, fără a mai vorbi de încălcarea dreptului de proprietate pentru pădurile private;
- interzicerea aplicării tratamentului regenerării pe parchete mici cu tăieri rase în ariile naturale protejate; se ignoră faptul că acest tratament silvicultural este singurul aplicabil în molidișurile artificiale echine incluse în zonele de dezvoltare durabilă din parcurile naționale și naturale sau în

siturile Natura 2000, arii delimitate în concordanță cu reglementările de mediu în vigoare și care permit aplicarea acestui tratament;

- obligativitatea ca lemnul recoltat din proprietatea publică să fie valorificat, din depozite, ca lemn fasonat în proporție de cel puțin 50% în anul 2025 și de cel puțin 70% începând cu anul 2030; modalitatea de valorificare a lemnului recoltat nu poate fi reglementată, aceasta fiind o decizie eminentamente managerială dictată, în primul rând, de piața lemnului și de voința proprietarului – unitatea administrativ teritorială - pentru pădurile care nu sunt ale statului; aplicarea până în prezent a acestei modalități de valorificare a condus la importante pierderi financiare ale administratorului pădurilor statului, demonstrând astfel lipsa de eficiență a acesteia;

- interzicerea efectuării controlului de fond de către aceeași persoană sau de către superiorul ierarhic al acesteia în 2 ani consecutivi obligă, în mod nejustificat, la o majorare a personalului silvic existent în structura unui ocol silvic, dar mai ales pune la îndoială, într-o manieră jignitoare, probitatea **întregului** corp silvic;

- suprareglementarea conflictului de interese și a stării de incompatibilitate pentru personalul silvic, cu prevederi neîntâlnite la nicio altă categorie socio-profesională;

- obligativitatea personalului silvic de execuție de a completa și a depune anual declarații de avere și de interese, prevedere care excede reglementărilor cu caracter general în vigoare;

- interzicerea executării lucrărilor de recoltare a arborilor proveniți din produse accidentale sau extraordinare în pădurile situate în județul Ilfov, ceea ce va conduce la înrăutățirea stării de sănătate a acestor păduri, respectiv la blocarea realizării unor obiective strategice de interes național.

Dezbaterile au evidențiat și alte prevederi care, dacă vor fi puse în aplicare, nu vor asigura cadrul de gospodărire a pădurilor României în concordanță cu principiile de gestionare durabilă a acestora. Merită subliniat faptul că deși au trecut doar 2 luni de la intrarea în vigoare a Codului silvic, realitatea confirmă concluzia desprinsă din dezbateri, potrivit căreia unele prevederi vor conduce la o blocare a activității în silvicultură. La această dată există cca. 1050 amenajamente silvice, care nefiind aprobate, nu este permisă executarea lucrărilor silviculturale necesare în raport cu starea pădurilor de pe o suprafață totală de peste un milion de hectare. Îngrijorător este și faptul că unele prevederi blochează activitatea în domenii de importanță strategică națională. Astfel, reglementările referitoare la pădurile din județul Ilfov blochează, în prezent, construirea autostrăzii A0, a drumului expres București – Alexandria sau modernizarea șoselei de centură a Bucureștiului.

Având în vedere cele prezentate, considerăm că este imperios necesar ca autoritățile implicate în elaborarea și adoptarea Codului silvic să întreprindă următoarele:

- modificarea, în regim de urgență, a articolelor din lege care blochează activitatea de amenajare a pădurilor și pe cale de consecință și gestionarea adecvată a pădurilor României;

- includerea în prevederi a unor termene ferme referitoare la elaborarea, evaluarea, avizarea și aprobarea amenajamentelor silvice, recunoscând-se astfel indispensabilitatea acestora în administrarea fondului forestier național;

- revizuirea restricțiilor referitoare la lucrările silviculturale ce se pot efectua în pădurile situate în județul Ilfov.

- reanalizarea de către Autoritate împreună cu specialiști în domeniu a întregului conținut al Codului silvic, astfel încât să se obțină o lege cu prevederi suplimentare, clare, coerente și stabile care să permită o gestionare durabilă a pădurilor României, deziderat avut în vedere încă de la inițierea procedurilor de elaborare a Proiectului de Nou Cod silvic.

Ioan Seceleanu

Președinte,
Secția de Silvicultură a
Academiei de Științe
Agricole și Silvice
„Gheorghe Ionescu-
Șișești”

Nicolae Ovidiu Badea

Președinte,
Comisia de științe
silvice a Secției de
Științe Agricole și
Silvice - Academia
Română

Lucian Curtu

Decan,
Facultatea de
Silvicultură și
Exploatare Forestiere a
Universității
Transilvania din Brașov

Șerban Davidescu

Director general,
Institutul Național de
Cercetare
-Dezvoltare pentru
Silvicultură
„Marin Drăcea”